

7 de juliol de 2020

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de Reglament de la Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura.

La Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura, regula mesures de foment i impuls de la qualitat arquitectònica i urbanística, i de la contractació de la redacció de projectes, de la direcció i de l'execució de les edificacions i de la urbanització dels espais públics, exclosos els treballs d'enginyeria civil regulats per la legislació d'obra pública, perquè les apliquin les administracions públiques de Catalunya i els ens, organismes i entitats que en depenen.

La pròpia Llei preveu la necessitat de desenvolupar reglamentàriament determinats aspectes com: el règim jurídic, la periodicitat, la dotació econòmica i els aspectes específics de la convocatòria dels Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït; la composició i el funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística de Catalunya, així com la determinació dels àmbits singulars o d'especial interès en què ha d'emetre informe; la retribució o les dietes dels jurats que intervenen en els concursos d'idees i dels concursos de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels concursos de redacció dels instruments de planejament urbanístic. D'altra banda, durant la vigència d'aquesta Llei s'ha detectat la conveniència de completar determinats aspectes que necessiten un millor desenvolupament normatiu, aspectes que es tractarien en el projecte reglamentari plantejat.

El Departament de Territori i Sostenibilitat ha de dur a terme la consulta pública prèvia a l'elaboració d'aquest Projecte de reglament, de conformitat amb allò establert en l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Per tot això, a proposta del conseller de Territori i Sostenibilitat, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de Reglament de la Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura, amb el contingut que s'annexa.

Annex

Consulta relativa a: L'elaboració d'un projecte de Reglament de la Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura.

1. Problemes que es pretenen solucionar.

En data 6 de juliol de 2017 es va aprovar la Llei 12/2017, de l'arquitectura. L'objecte d'aquesta Llei és establir mesures de foment i impuls de la qualitat arquitectònica i urbanística, i de la contractació de la redacció de projectes, de la direcció i de l'execució de les edificacions i de la urbanització dels espais públics, exclosos els treballs d'enginyeria civil regulats per la legislació d'obra pública, perquè les apliquin les administracions públiques de Catalunya i els ens, organismes i entitats que en depenen.

En el propi text legislatiu és determina en diversos articles la necessitat del seu desenvolupament reglamentari, en concret pel que fa al règim jurídic, la periodicitat, la dotació econòmica i els aspectes específics de la convocatòria dels Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït; la composició i funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística, així com la determinació dels àmbits singulars o d'especial interès en què ha d'emetre informe; i la retribució o les dietes dels jurats que intervenen en els concursos d'idees i dels concursos de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels concursos de redacció dels instruments de planejament urbanístic.

La necessitat d'aquest desenvolupament normatiu deriva, més enllà de la previsió legal, de la conveniència de regular aspectes que, des de l'aprovació de la Llei 12/2017, no s'han pogut desenvolupar, com ara els Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït, o han creat certa inseguretat jurídica i han dificultat la seva implementació entre els agents i administracions que intervenen en el procés arquitectònic, com ara la regulació de la composició i el funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística, la determinació dels àmbits singulars o d'especial interès en què ha d'emetre informe, la determinació dels criteris i continguts tècnics en matèria de qualitat arquitectònica, etc.

Així mateix, amb la implementació i pràctica de la Llei, s'ha vist la necessitat imperiosa de desenvolupar reglamentàriament d'altres aspectes relacionats amb les especificitats de la contractació pública de la redacció de projectes del procés arquitectònic del sector públic de Catalunya com:

- a) Les característiques i el funcionament de les borses de jurats previstes a l'apartat 2 de l'article 14 de la Llei 12/2017.
- b) Els drets i les obligacions dels membres dels jurats.
- c) Els criteris i modalitats per a la participació en els Concursos de projectes restringits a un nombre limitat de participants.
- d) Criteris per determinar la documentació dels concursos de projectes restringits.

Aquests aspectes que necessiten un desenvolupament reglamentari estan afectant la normal implementació de la Llei 12/2017 per part de les administracions públiques de Catalunya i dels agents implicats en els concursos d'idees i en els concursos de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels instruments de planejament urbanístic. En conclusió, de no elaborar-se aquesta iniciativa normativa es mantindria aquesta situació d'inseguretat jurídica que dificulta el normal desenvolupament i aplicació de la Llei 12/2017 causada per:

- La manca del desenvolupament reglamentari de les actuacions (Premis Catalunya, en l'Àmbit de l'Arquitectura i del patrimoni Construït) i dels òrgans previstos (Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística de Catalunya o els drets dels jurats dels concursos de projectes previstos en la pròpia Llei).
- Desenvolupament normatiu dels aspectes no previstos en la Llei com el funcionament dels Jurats dels concursos de projectes o el desenvolupament dels concursos de projectes restringits a un nombre limitat de participants.

Les conseqüències davant d'una eventual no intervenció són, entre d'altres:

- No implementar-se els Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït.
- No disposar de les funcions i actuacions encomanades al Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística de Catalunya com: els criteris i continguts tècnics en matèria de qualitat arquitectònica que han de tenir en compte els òrgans competents en la gestió i la contractació administrativa de les obres arquitectòniques, o l'emissió d'informes en àmbits singulars o d'especial interès per llur valor històric, artístic, social, paisatgístic i ambiental que s'han de determinar reglamentàriament, o l'assessorament i informació al Govern sobre les matèries relacionades amb la qualitat arquitectònica.
- Dificultats en el reconeixement dels drets i en les actuacions dels jurats dels concursos de projectes de les Administracions públiques de Catalunya.
- Dificultats en el desenvolupament dels concursos de projectes restringits a un nombre de participants de les Administracions públiques de Catalunya, així

com les modalitats de participació, les fases de desenvolupament d'aquests concursos, i la documentació que s'ha de presentar.

2. Els objectius que es volen assolir.

L'objectiu general que es vol assolir és el de garantir el compliment efectiu de les obligacions previstes legalment en matèria de foment i impuls de la qualitat arquitectònica i urbanística, de la contractació de la redacció de projectes, de la direcció i de l'execució de les edificacions i de la urbanització dels espais públics.

Els objectius específics de la iniciativa, són:

- Disposar de les eines i organismes necessaris per posar en valor l'arquitectura i l'urbanisme.
- Assegurar una àmplia participació quantitativa i qualitativa de professionals del món de l'arquitectura en els concursos d'idees i de projectes de contractes de serveis del procés arquitectònic i dels instruments de planejament urbanístic.
- Millorar el funcionament dels jurats dels concursos de projectes del procés arquitectònic.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives.

a) L'opció de no fer res o mantenir la situació actual suposaria:

- Continuar aplicant les mesures previstes a la Llei 12/2017, no vinculades a un desenvolupament reglamentari.
- No poder atorgar uns premis promoguts per l'Administració de la Generalitat a l'activitat en l'àmbit de l'arquitectura i del patrimoni construït en tant que el seu règim no està previst actualment i no existeix un reconeixement similar en aquest àmbit.
- Aplicar el règim general aplicable a la normativa corresponent en els àmbits singulars o d'especial interès per llur valor històric, artístic, social, paisatgístic i ambiental per la manca d'uns criteris i continguts tècnics en matèria de qualitat arquitectònica.
- Aplicar un règim de retribució o de dietes dels membres del jurat en els concursos d'idees i dels concursos de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels instruments de planejament urbanístic que estableixi cada administració en cada convocatòria pública.
- Aplicar el règim general de contractació i les especificitats corresponents fixades legalment en la contractació pública de projectes del sector públic sense donar resposta adequada a les especificitats dels concursos de projectes i dels jurats.

L'opció de no fer res suposaria incomplir el mandat establert a la Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura, que afecten el normal desenvolupament d'aquesta llei, així com les mancances i disfuncions observades en la regulació vigent anteriorment especificades. Per aquesta raó, és descarta aquesta opció.

Per altra banda, l'opció de no fer res, és descartable, perquè els objectius de la iniciativa no es poden assolir amb aquesta opció.

b) Opció normativa preferida:

Donar compliment al mandat de la Llei 12/2017, de 6 de juliol, desenvolupant reglamentàriament els articles previstos en la pròpia llei com són determinar el règim jurídic, la periodicitat, la dotació econòmica i els aspectes específics de la convocatòria dels Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït (article 8.2) o determinar, més enllà del model general dels òrgans col·legiats de l'Administració, de forma específica la composició, el funcionament i les funcions atribuïdes als diferents òrgans del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística (article 9.2), així com la determinació dels àmbits singulars o d'especial interès en què ha d'emetre informe (article 9.3.b), o el funcionament, els drets, els deures i la retribució o les dietes dels jurats que participen en els concursos d'idees, de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels instruments de planejament urbanístic (article 14.3), així com completar aquells aspectes que la pràctica en l'aplicació de la Llei ha demostrat que requereixen una major concreció, i en concret, dels concursos de projectes restringits a un nombre de participants de les administracions públiques de Catalunya, dels criteris de selecció i de les fases del seu desenvolupament.

Per tant, l'alternativa escollida és la d'impulsar el Decret que desenvolupi reglamentàriament la Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura: i la conseqüent millora normativa dels següents aspectes:

- a) El desenvolupament normatiu dels Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït.
- b) La regulació de la composició i el funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística, així com la determinació dels àmbits singulars o d'especial interès en què ha d'emetre informe.
- c) El marc normatiu dels jurats que intervenen en els concursos d'idees i dels concursos de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels instruments de planejament urbanístic.
- d) La concreció d'aspectes relacionats amb les modalitats de participació i en el desenvolupament de les fases dels concursos de projectes del procés arquitectònic del sector públic de Catalunya.

En definitiva, assolir i completar una regulació coherent i necessària dels organismes i dels aspectes que ho requereixen de la legislació vigent.

D'aquesta forma es disposarà de les eines i organismes necessaris per aconseguir el foment i impuls de la qualitat arquitectònica i urbanística, i de la contractació de la redacció de projectes de les edificacions i de la urbanització dels espais públics, per part de les administracions públiques de Catalunya i els ens, organismes i entitats que en depenen.

c) Opció normativa descartada:

La regulació mitjançant una norma amb rang inferior, com Acords de Govern, ordres o unes directrius es descarta, atès que la pròpia Llei 12/2017 preveu específicament com a propi de desplegament reglamentari, però per altra part, atenent els objectius plantejats s'ha de considerar la seva amplitud i el seu àmbit d'aplicació que va més enllà de l'Administració pública de la Generalitat, en tant que aquesta comprèn les administracions locals i el conjunt dels ens, organismes i entitats que en depenen.

D'aquesta forma cal considerar que:

- És necessari desenvolupar de forma específica el funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística, que atenent les seves funcions ha d'anar més enllà del model general dels òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat.
- El funcionament, els drets, els deures dels Jurats dels concursos de la contractació pública de la redacció de projectes del procés arquitectònic supera l'àmbit de l'Administració de la Generalitat en tant que afecta al conjunt del sector públic de Catalunya.
- En idèntic sentit s'ha considerat les especificitats de la contractació pública de la redacció de projectes del procés arquitectònic que afecta a tot el sector públic de Catalunya i supera les determinacions que es poden determinar en els plecs de contractació.

4. Els impactes econòmics, socials i ambientals més rellevants de les opcions considerades.

4.1 Incidència de la normativa que s'indica com a preferida

a) i b) Impactes sobre l'Administració de la Generalitat i sobre les administracions locals.

El desenvolupament reglamentari de les previsions de la Llei 12/2017, de 6 de juliol, dels articles previstos en la pròpia llei com són: determinar el règim dels Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït, la composició i funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística, o el règim dels jurats que intervenen en els concursos d'idees i dels concursos de redacció de projectes dels contractes del procés arquitectònic i dels concursos de redacció dels instruments de planejament urbanístic, no comporta cap nou impacte econòmic, social o mediambiental al ja determinat per la pròpia Llei 12/2017, més enllà de que aquest desenvolupament reglamentari comportarà, al determinar els seus règims i regles de funcionament, la concreció de les seves despeses ordinàries.

En relació amb els impactes positius d'aquest desenvolupament reglamentari que incidiran sobre les administracions públiques de Catalunya en els diferents àmbits (econòmics, socials i ambientals) es deriven de dotar de les eines determinades en la Llei 12/2017, per tal d'incidir en les finalitats i objectius de la Llei (article 2.3) entre d'altres:

“a) La idoneïtat i la qualitat tècnica de les construccions per a acollir els usos previstos i, si escau, admetre capacitats funcionals més àmplies o poder-s'hi adaptar durant tot llur cicle de vida, i també la idoneïtat del manteniment d'aquestes construccions.

...

e) La sostenibilitat en els vessants mediambiental, econòmic i social, i el compromís col·lectiu amb l'eficàcia energètica dels edificis i la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle.”

En l'apartat 4 de l'article 2 de la Llei es determina:

*“4. La qualitat arquitectònica es mesura per la satisfacció òptima, ponderada i eficient de tots i cadascun dels valors definits per l'apartat 3 en un projecte i l'obra que en resulta, de manera unitària i global, tant pel que fa a la diversitat dels aspectes que cal considerar com a la continuació del procés creatiu **des del primer disseny fins al final de l'obra, i ha d'integrar en totes les seves fases la dimensió de l'explotació i el manteniment adequat dels edificis i dels espais públics.**”*

-En relació amb els Premis Catalunya en l'Àmbit de l'Arquitectura i del Patrimoni Construït, caldrà determinar en el decret la seva periodicitat (que previsiblement podria ser bianual) i la seva dotació econòmica, així com el seu règim jurídic i els aspectes específics de la convocatòria. El seu funcionament i gestió l'assumiran les unitats administratives del departament competent en matèria d'ordenació del territori, urbanisme i arquitectura, sense la necessitat de noves unitats administratives, amb el suport consultiu del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística de Catalunya.

-En relació amb la composició i funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica i Urbanística de Catalunya com a òrgan assessor i consultiu de la Generalitat en matèria de qualitat arquitectònica i urbanística, és un òrgan propositiu, en el qual els seus membres no reben cap tipus de retribució o indemnització per formar-ne part, en tant que hi són designats com a representats de les seves respectives administracions o organitzacions, o bé estaran convidats per les seves qualitats professionals. L'òrgan competent en matèria d'ordenació del territori, urbanisme i arquitectura prestarà el suport administratiu i tècnic necessari per la seva gestió.

-En relació amb el règim dels jurats que intervenen en els concursos d'idees i dels concursos de projectes dels contractes dels serveis del procés arquitectònic i dels instruments de planejament urbanístic, l'article 14.3 de la Llei 12/2017, ja preveu que reglamentàriament es determinaran les retribucions o dietes que corresponen als professionals escollits de les borses dels diferents col·legis professionals o associacions professionals. Aquests jurats ja són operatius des de l'entrada en vigor de l'esmentada llei i, per tant, el reglament únicament desenvoluparà de forma homogènia aquests aspectes per tot el Sector Públic de Catalunya.

-En relació amb aquells aspectes que cal completar reglamentàriament, atenent que, en la pràctica s'ha demostrat que requereixen una major concreció de les especificitats de la contractació pública, de la redacció de projectes del procés arquitectònic del Sector Públic de Catalunya no ha de comportar cap nova càrrega administrativa ni econòmica.

c) Impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la simplificació i la redacció de càrregues administratives per a les empreses i ciutadans.

El reglament no incorporarà noves càrregues més enllà de desenvolupar els aspectes ja determinats en la Llei 12/2017.

-En l'àmbit de completar o desenvolupar els aspectes referits a les especificitats de la contractació pública de la redacció de projectes del procés arquitectònic del sector públic de Catalunya, és pretén incidir en l'ajust i disminució de la documentació requerida en aquests concursos, de forma que, sigui proporcional a la finalitat i complexitat del projecte. En alguns supòsits les diferents administracions tendeixen a exigir als licitadors dels processos de selecció de contractes de redacció de projectes un nivell de detall dels estudis extremadament àmplia i complexa, que va més enllà de la finalitat mateixa de la selecció del projectista.

En conseqüència, el reglament ha de tendir a evitar que els requeriments del nivell de detall del estudis exigits en el plec de condicions del procés de contractació, tant en la primera volta de selecció de participants, com en la segona volta del concurs, no excedeixi de forma exorbitant els costos raonables i la compensació prevista en l'article 18.4 c) de la Llei 12/2017, per els licitadors convidats.

d) Impacte sobre l'ordenament jurídic vigent des de la perspectiva de la simplificació normativa (normativa que resulta modificada o derogada)

La Llei 12/2017, de 6 de juliol, de l'arquitectura va ser una normativa pionera a Catalunya, a l'Estat Espanyol i pràcticament a Europa, en sintonia amb la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, del 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i amb concordança amb la legislació bàsica de contractes del sector públic de forma que no existeix una regulació preexistent en aquesta matèria que resulti afectada.

4.2 Identificar i valorar els principals impactes econòmics, socials i ambientals que es preveu que generi aquesta opció (excepte els analitzats a l'apartat 4.1)

En relació amb els aspectes positius d'aquest desenvolupament reglamentari i de conformitat amb els objectius exposats de dotar de les eines definides en la Llei 12/2017, per tal de fomentar i impulsar la qualitat arquitectònica i urbanística, i de millora de la qualitat arquitectònica mitjançant les especificitats de la contractació de la redacció de projectes, de la direcció i de l'execució de les edificacions i de la urbanització dels espais públics, exclosos els treballs d'enginyeria civil regulats per la legislació d'obra pública, de les administracions públiques de Catalunya i els ens, organismes i entitats que en depenen.

Aquestes mesures que han de redundar en la millora dels projectes i per tant del processos de construcció, disseny, explotació, conservació d'edificis, equipaments i espais públics promoguts per les Administracions públiques de Catalunya, tant des de la vessant econòmica i tècnica, com l'ambiental i social, tal i com es concreta en l'article 2 de la Llei 12/2017, referit als valors de qualitat inherents a l'arquitectura, amb el que això suposarà un estalvi econòmic per a les administracions, durant tot el cicle de vida de les edificacions i espais lliures.

4.3. Indicar les raons per les quals és l'alternativa preferida de les opcions possibles.

Tal com s'ha indicat anteriorment, l'alternativa més adequada és la d'aprovar el reglament previst en la pròpia Llei ja que les disfuncions o els problemes observats deriven precisament de la manca de desenvolupament reglamentari dels seus

preceptes, completant d'aquesta forma el marc normatiu de la qualitat arquitectònica de les edificacions i de la urbanització en l'àmbit de les administracions públiques de Catalunya i els ens, organismes i entitats que en depenen.